

ต้องทำอะไรบ้างเมื่อกฎหมาย ตอนที่ 3 เกี่ยวกับสารเคมีฉบับใหม่ประกาศใช้แล้ว

วชิรวิชัย มธุรสสุวรรณ

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

E-mail: vachiravitch.m@pttplc.com

ต่อ

จากฉบับที่แล้ว

ที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถเปิดเปิดได้อย่างรวดเร็วในกรณีฉุกเฉิน

6. การถ่ายเทสารเคมีอันตรายไปยังภาชนะหรือเครื่องมืออื่น นายจ้างต้องติดชื่อสารเคมีอันตราย และสัญลักษณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยบนภาชนะหรือเครื่องมือที่บรรจุใหม่ด้วย

7. นายจ้างต้องเก็บหีบห่อ ภาชนะบรรจุ หรือวัสดุห่อหุ้มสารเคมีอันตรายที่ใช้แล้วซึ่งปนเปื้อน และยังมีได้กำจัด ให้อยู่ในที่ปลอดภัย และเหมาะสมกับชนิดของสารเคมีอันตราย

หมวด 5 การขนถ่าย การเคลื่อนย้าย หรือการขนส่ง

1. ให้นายจ้างปฏิบัติเกี่ยวกับการขนถ่าย เคลื่อนย้าย หรือขนส่งสารเคมีอันตรายดังต่อไปนี้

(1) มีมาตรการป้องกันการฟุ้งกระจายรวมทั้งการกระเด็น หกล้น รั่วไหล หรือตกหล่นของสารเคมีอันตราย

(2) ตรวจสอบความพร้อมของลูกจ้างที่ข้ายานพาหนะ และยานพาหนะที่ใช้ในการขนถ่ายเคลื่อนย้ายหรือขนส่งสารเคมีอันตรายให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมที่จะปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

(3) จัดให้มีคู่มือหรือข้อปฏิบัติในการแก้ไขปัญหากรณีฉุกเฉินได้อย่างปลอดภัยเป็นภาษาไทยเก็บไว้ในยานพาหนะ พร้อมทั้งจะนำไปใช้ได้ทันที จัดให้มีการฝึกอบรม และฝึกซ้อมวิธีการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินแก่ลูกจ้างอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และบันทึกไว้เป็นหนังสือ พร้อมทั้งจะให้พนักงานตรวจสอบความปลอดภัยตรวจสอบได้

(4) จัดให้มีเครื่องดับเพลิงชนิดเคลื่อนย้ายได้ที่มีคุณสมบัติสามารถดับเพลิงจากสารเคมีอันตรายตามความเหมาะสม และจัดให้มีหน้ากากป้องกันสารเคมีอันตรายหรือเครื่องช่วยหายใจตามความจำเป็นของชนิดสารเคมีอันตราย ติดไว้ในยานพาหนะที่บรรจุสารเคมีอันตรายอย่างเพียงพอพร้อมที่จะใช้ได้ทันที

(5) หีบห่อ ภาชนะบรรจุ หรือวัสดุห่อหุ้มสารเคมีอันตรายที่

ฉบับนี้มาดู

รายละเอียดต่อกันครับว่ากฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ.2556 มีสิ่งที่สถานประกอบการต้องปฏิบัติตามอะไรบ้าง

หมวด 4 การเก็บรักษา การบรรจุ และการถ่ายเทสารเคมีอันตราย

5. การบรรจุสารเคมีอันตรายที่มีคุณสมบัติไวไฟหรือระเบิดได้ ต้องห่างจากแหล่งความร้อน และแหล่งที่ก่อให้เกิดประกายไฟใน ระยะที่ปลอดภัย หากสารเคมีอันตรายที่บรรจุอยู่ในภาชนะหรือวัสดุห่อหุ้มทำให้ผิวภายนอกของภาชนะบรรจุ หรือวัสดุห่อหุ้มสารเคมีอันตรายนั้น มีความร้อนต้องมีฉนวนหุ้มโดยรอบ ในกรณีที่ไม่สามารถ ทำฉนวนหุ้มโดยรอบได้ ให้จัดทำป้ายเตือน การต่อท่อหรืออุปกรณ์ต่างๆ เข้ากับภาชนะบรรจุ หากมีลิ้นปิดเปิด ต้องจัดให้อยู่ในตำแหน่ง

บรรทุกในยานพาหนะต้องยึดแน่นกับฐานรองรับ และยานพาหนะเพื่อมิให้เคลื่อนที่หรือลอยตัวได้ ฐานรองรับและยานพาหนะต้องมีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะรับน้ำหนักของหีบห่อ ภาชนะบรรจุ หรือวัสดุห่อหุ้มรวมกับน้ำหนักของสารเคมีอันตรายในอัตราสูงสุดไม่เกินน้ำหนักที่จะบรรทุกได้

(6) ห้ามบรรทุกสารเคมีอันตรายที่อาจเกิดปฏิกิริยาต่อกันไว้รวมกันในยานพาหนะ เว้นแต่ได้จัดให้มีมาตรการขนส่งที่ปลอดภัยตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามมาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนด

2. ในการส่งสารเคมีอันตรายโดยใช้ท่อ ให้นำจ่ายปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ใช้ท่อ และข้อต่อที่แข็งแรง ไม่ชำรุด ผุ กร่อน หรือรั่ว
- (2) ตรวจสอบ และบำรุงรักษาท่อ และข้อต่อที่ใช้ในการส่งสารเคมีอันตรายให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัยตลอดเวลา
- (3) ติดตั้งหรือวางท่อในลักษณะที่มีการป้องกันที่จะไม่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหายอันเนื่องจากการชน การทับหรือการกระแทกจากยานพาหนะหรือสิ่งอื่นใด
- (4) การวางท่อใต้ดินหรือใต้น้ำ ต้องใช้ท่อหรือข้อต่อประเภทที่ทนทานต่อการกัดกร่อน และต้องมีเครื่องหมายแสดงตำแหน่งของท่อเป็นระยะตลอดแนวให้เห็นได้โดยชัดเจน
- (5) การส่งสารเคมีอันตรายต่างชนิดกัน ต้องใช้ท่อที่มีสีหรือทาสีต่างกัน และทำเครื่องหมาย แสดงความแตกต่าง ให้เห็นได้ชัดเจน
- (6) การส่งสารเคมีอันตรายที่มีความร้อนทำให้ผิวภายนอกท่อมีอุณหภูมิสูงขึ้น ต้องมีฉนวนกันความร้อนหุ้มท่อไว้ด้วย
- (7) การส่งสารเคมีอันตรายที่มีคุณสมบัติไวไฟหรือระเบิดได้ ต้องวางท่อส่งให้มีระยะห่างที่เพียงพอ และปลอดภัยจากแหล่งความร้อนหรือแหล่งที่ก่อให้เกิดประกายไฟ และให้ต่อสายดินที่ท่อนั้นด้วย

หมวดที่ 6 การจัดการ และการกำจัด

1. ให้นำจ่ายทำความสะอาดหรือกำจัดสารเคมีอันตรายที่หก รั่วไหล หรือไม่ใช้แล้วโดยวิธีที่กำหนดในข้อมูลความปลอดภัยตามชนิดของสารเคมีอันตรายนั้นการกำจัดกากสารเคมีอันตรายหรือสารเคมีอันตรายที่เสื่อมสภาพ อาจกำจัดโดยการเผา ผึ่งหรือใช้สารเคมี ด้วยวิธีการที่ปลอดภัยตามหลักวิชาการ และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. ให้นำจ่ายปฏิบัติต่อหีบห่อ ภาชนะบรรจุ หรือวัสดุห่อหุ้มสารเคมีอันตรายที่ปนเปื้อน และไม่ต้องการใช้แล้ว ดังต่อไปนี้
  - (1) ไม่ใช้บรรจุสิ่งของอื่น และควบคุมดูแลลูกจ้างมิให้นำไปใช้บรรจุสิ่งของอื่นด้วย
  - (2) เก็บรวบรวมไว้ในภาชนะหรือในที่ที่ปลอดภัยนอกบริเวณที่ลูกจ้างทำงาน

(3) กำจัดโดยวิธีการที่ปลอดภัย และเหมาะสมกับชนิดของสารเคมีอันตราย และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ 7 การควบคุมระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตราย

1. ให้นำจ่ายจัดให้มีระบบป้องกัน และควบคุม เพื่อมิให้มีระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายในบรรยากาศของสถานที่ทำงาน และสถานที่เก็บรักษาสารเคมีอันตรายเกินขีดจำกัดความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายตามที่อธิบดีประกาศกำหนด
2. ให้นำจ่ายจัดให้มีการตรวจวัด และวิเคราะห์ระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายในบรรยากาศของสถานที่ทำงาน และสถานที่เก็บรักษาสารเคมีอันตราย และส่งรายงานผลการตรวจวัดให้แก่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบผลการตรวจวัด

หลักเกณฑ์ วิธีการตรวจวัด และการวิเคราะห์ผลการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนดหรือให้ผู้ซึ่งทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ

ฉบับนี้ขอจบไว้เพียงเท่านี้ก่อน ฉบับหน้ามาดูรายละเอียดในส่วนอื่นๆ ที่ต้องปฏิบัติต่อกับ